

Belastingen zijn een moreel verschijnsel dat de legitimiteit van de staat en het vertrouwen van burgers in elkaar en in de staat verbindt. Zij maken onze samenleving en onze vrijheid mogelijk. De staat gebruikt belastingen voor tal van voorzieningen die de samenleving ten goede komen. Via belastingen wordt ook inkomen herverdeeld.

Belastingheffing dient legitiem te zijn, zodat burgers zich verplicht voelen belasting te betalen. Maar zij moeten er ook op kunnen vertrouwen dat het belastingstelsel een rechtvaardige verdeling van lusten en lasten inhoudt. Belastingen dienen daarom waarden uit te drukken die in onze maatschappij leven. Door burgers en hun waarden serieus te nemen, wordt hun bereidheid tot naleving van de belastingwet bevorderd.

Vertrouwen en legitimiteit zijn zowel van belang voor belastingwetgeving als voor de uitvoering van de belastingwet. Legitieme belastingwetgeving eist trouw aan rechtsbeginselen als rechtszekerheid, rechtsgelijkheid, onpartijdigheid en evenredigheid. Met name het gebruik van de belastingwet voor tal van beleidsdoeleinden staat hiermee op gespannen voet. Uitgangspunt bij de rechtstoepassingen -handhaving is de juridische benadering van legitimiteit - de Belastingdienst is gebonden aan wet en rechtsbeginselen. Een sociaalwetenschappelijke invalshoek die uitgaat van de perceptie van de burger - biedt hier een belangrijke aanvulling. Dit blijkt bijvoorbeeld bij 'horizontaal toezicht'.

Tot slot wordt ingegaan op de toekomst van de belastingwetenschap.